

[Bertel Dahlggaard.]

finansministers hensigt i dag at give oplysninger i så henseende, ellers går jeg ud fra, at ministeren vil give en samlet vurdering af det kommende finansår ved behandlingen af tillægsbevillingsloven.

Jeg skal indskrænke mig til at sige et par enkelte ord om de sparebestræbelser, der i årets løb har fundet sted.

Jeg tror ikke, jeg kan udtrykke det på anden måde end ved at sige, at der i befolkningen har hersket stor skuffelse over, at man ikke i sparekommissionen er nået til større besparelser på de egentlige driftsbudgetter end de 12 mill. kr., der har været omtalt i bladene. Jeg kan heller ikke tænke mig andet end, at finansudvalgets formand er meget skuffet over tallet. Der er imidlertid dertil at sige, at disse besparelser på driftsbudgetterne er sådanne besparelser, der har kunnet foreligge så betids, at man har kunnet indregne dem i det foreliggende finanslovsforslag. Når sparekommissionens betænkning foreligger, vil der fremkomme oplysninger om foranstaltninger, der medfører yderligere besparelser, som først træder i kraft senere. Dernæst synes jeg, det er rigtigt at henlede opmærksomheden på de besparelser, der er opnået på selve anlægsbudgettet vedrørende statens anlægsvirksomhed, enten det er egentlige besparelser eller arbejder, der udsættes.

Efter hvad finansministeren har oplyst i udvalget, drejer det sig om anlægsgifter, der er udsat i indeværende finansår, til et beløb af 45 mill. kr., og jeg forstår af den højtærede ministers oplysninger, at der for det kommende år er tale om yderligere besparelser eller udsættelser af arbejder, repræsenterende 10 pct. af de normale anlægsarbejder, altså op mod 25 mill. kr. yderligere. At disse besparelser helt eller delvis opsluges af prisstigningen, er en sag for sig.

Vil man bedømme hele den offentlige økonomi, må man i denne forbindelse erindre, hvilke udsættelser af anlægsarbejder der eventuelt har fundet sted ude i kommunerne.

Til det, jeg her har sagt, må man føje en beklagelse over, at medens der i disse år er udsat civile anlægsarbejder på ca. 68 mill. kr. ialt, viser det sig, at lige akkurat 68 mill. kr. yderligere vil blive anvendt til

den militære anlægsvirksomhed. Altså det, der er sparet på det civile, opsluges af forøgelsen af det militære anlægsarbejde.

Ganske uanset hvilke anskuelser man har om dansk militær- og udenrigspolitik, må man erkende, at disse sparebestræbelser næsten har karakter af et Sisyfosarbejde. Hver gang det lykkes at begrænse det civile livs behov, flyttes beløbet over til dækning af oprustningens krav.

Finansministeren (Thorvald Kristensen):

Som det ærede medlem hr. Bertel Dahlggaard antydede, vil jeg foretrække at vente med en egentlig statsfinansiell oversigt til den ret snart forestående tredie behandling af tillægsbevillingslovsforslaget. Jeg kan dog godt allerede nu give ganske enkelte antydninger. Det er klart, at alle antydninger, hvad angår hele det næste finansår, i ret høj grad må blive skønsommæssige.

Jeg kan da sige — det vil også belyse det, der blev sagt om sparebestræbelserne —, at dels som følge af de nye skatter, der blev vedtaget i november, og dels som følge af de sparebestræbelser, der er udfoldet, vil indeværende finansårs regnskab, efter hvad der nu kan skønnes, vise et ret betydeligt reelt overskud. Det er noget svært at trænge igennem en finanslovs tal, idet der på udgiftssiden står en hel del poster, som i realiteten er afskrivninger eller lignende, som altså ikke betyder, at der postes penge ud af statskassen, medens der omvendt er udgifter, som i realiteten er driftsudgifter, der posteres på kapitalbudgettet. Hvis man vender sig til det reelle tal, det, som betyder den nettoinddragning af købekraft eller udpumpning af købekraft, som har fundet sted, må man skønne, at der i indeværende år er sket en nettoinddragning af købekraft over statsfinanserne på noget over 300 mill. kr., hvortil jo så kommer, at en del offentlige investeringer er finansieret af de løbende udgifter.

Jeg bør imidlertid tilføje, at såvidt man i dag kan skønne, er der udsigt til, at udgifterne for det kommende finansår i forhold til, hvad de har været i indeværende finansår, vil stige med meget betydelige beløb, måske med 400—500 mill. kr., medens indtægterne på basis af den nu bestående skatte- og afgiftslovgivning, således som dens provenu i dag må bedømmes, også nok vil stige, men ikke